

Op 27 augustus 2020 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van de heer Jan Willem Elferink van de fractie PVV gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

1.a Hoe is het mogelijk dat de gemeente Enschede verontreinigde grond dumpst in een natuurgebied onder het motto, we leggen een spotter-heuvel aan, zijn we dan als gemeente helemaal de weg kwijtgeraakt?

De Spottershill is onder andere al aangewezen in de door de raad vastgestelde Structuurvisie B Gebiedsontwikkeling Luchthaven Twente (uit 2009). Voor de realisatie van 130 hectare nieuwe natuur (Natuur netwerk Nederland -NNN-, voorheen Ecologische Hoofdstructuur) op de voormalige vliegbasis, is een inrichtingsplan opgesteld waarin de locaties voor een aantal Spottershills in benoemd zijn. De locatie voor de Spottershill, waar nu deze vragen over gesteld worden, is daarin ook aangegeven. Deze locatie ligt buiten het NNN en niet in een natuurgebied, zoals hierboven is aangegeven. Voor grondverzet op de voormalige vliegbasis is door uw raad een Bodembeheernota vastgesteld (15 april 2013). De Spottershill is opgenomen in deze Bodembeheernota en specifiek aangegeven op de beoogde locatie. In het kader van BUS (Bodemsanering Uniforme Saneringen) is instemming verleend voor het uitvoeren van saneringen waarbij vrijkomende grond is verwerkt in de Spottershill. De Omgevingsdienst Twente (ODT) verzorgt het toezicht hierop, in opdracht van de gemeente Enschede. Bij de gemeente Enschede zijn vanuit de ODT geen tekortkomingen bekend.

b Heeft de gemeente onderzocht welke invloed deze vervuilde grond heeft op het milieu en dieren en planten in het bijzonder?

Voorafgaand aan de werkzaamheden voor de aanleg van de Spottershill heeft een ecologisch onderzoek plaatsgevonden. Op basis van dit onderzoek is geconcludeerd dat met de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten op beschermde soorten (flora en fauna) uit te sluiten zijn.

a. Is de gemeente in bezit van een onafhankelijke rapportage in welke mate deze grond is vervuild en willen men dit delen met de raadsleden?

Er is onderzoek verricht naar de samenstelling van de vrijgekomen grond. Op basis van deze rapportage toetst de Omgevingsdienst Twente (ODT) of deze grond geschikt is voor verplaatsing naar de Spottershill. In het kader van BUS (Bodemsanering Uniforme Saneringen) is instemming verleend voor het uitvoeren van saneringen waarbij vrijkomende grond is verwerkt in de Spottershill. ODT verzorgt ook het toezicht hierop, in opdracht van de gemeente Enschede. Bij de gemeente Enschede zijn vanuit de ODT geen tekortkomingen bekend. De rapportage die ten grondslag ligt aan de instemmingverlening is beschikbaar en kan worden gedeeld met raadsleden.

b. Lapt de gemeente hun eigen bestemmingsplan ad laars?

Er is een menselijke fout gemaakt bij het plaatsen van de verkeerde versie van de plankaart op ruimtelijkeplannen.nl. Hierdoor is in het kader van de handhavingprocedure omtrent de Spottershill getoetst aan een onjuiste versie van de bestemmingsplankaart. Voor een toelichting op het ontstaan van deze fout verwijs ik u naar de raadsbrief van 4 september (corsanr. 2000076093) die u op 8 september heeft ontvangen.

c. Is het dus weer dat geld wat de factor is waarop Enschede zich wel of niet aan de wet houdt?

Geld heeft hierin geen rol gespeeld. Er is een menselijke fout gemaakt bij het plaatsen van de verkeerde versie van de plankaart op ruimtelijkeplannen.nl. Voor een toelichting op het ontstaan van deze fout verwijs ik u naar de raadsbrief van 4 september (corsanr. 2000076093) die **u op 8 september heeft ontvangen.**

Tevens hebben wij van de PVV een aantal vragen naar aanleiding van het krantenbericht van maandag 3 augustus “zorgen over zand bij Lonneker”

Dit terrein van de vroegere houtzagerij is in eigendom van de gemeente.

Op de volgende vragen zouden wij graag een antwoord willen hebben,

2 Wanneer is de grond door de gemeente Enschede aangekocht?

De gemeente is op 8 mei 2008 eigenaar geworden van deze grond.

3 Onder welke hoedanigheid of voorwaarden is deze aangekocht?

De grond is aangekocht voor een koopsom van € 1.700.000,-- k.k. en voorts onder de gebruikelijke standaard bedingen en met inachtneming van de aanwezige verontreiniging in de grond.

Het is ons bekend dat er in de grond meerdere tanks zitten waarin de olie opgevangen werd voor het maken van spoorbielzen. Denk daarbij aan afgewerkt olie en carboleum. Gezien het antwoord dat we ontvingen van de heer Boerma, maken we ons inmiddels nog grotere zorgen, indien deze tanks daar niet voor zijn gebruikt, gaan we er van uit, dat de olie en carboleum zo de grond is ingelopen, kunt u dat bevestigen Zo nee waarom niet?

Op het voormalige terrein van Zalo zijn in de loop van de jaren verschillende ondergrondse en bovengrondse opslagtanks aanwezig geweest. Deze tanks zijn gebruikt voor de opslag van olie, dieselolie, benzine en dergelijk. Daarnaast is er een (carboleum) dompelbak aanwezig geweest voor het verduurzamen van hout. Al deze tanks en het dompelbad zijn verwijderd van het terrein.

Op het terrein zijn in de afgelopen jaren verschillende bodemonderzoeken uitgevoerd om de verontreinigingen in de grond en het grondwater in beeld te krijgen. Op het terrein zijn formeel conform de bijgevoegde beschikking Wet Bodembescherming van 11 oktober 2017 nog drie gevallen van ernstige bodemverontreiniging aanwezig. Dit is ter plaatse van de voormalige dompelbak (grond en grondwater), de voormalige bovengrondse tank bij hal 2 (grond) en de voormalige vulpunten van Defensie (grond en grondwater). Uit het meest recente bodemonderzoek van 22 november 2019 (eveneens bijgevoegd) komt naar voren, dat bij voor de voormalige bovengrondse tank bij hal 2 en de voormalige vulpunten van Defensie, geen sprake meer is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Deze zijn inmiddels door natuurlijke afbraak afgenomen.

4 Was de gemeente Enschede voor dat de koop was afgesloten op de hoogte van de vervuiling en de mate waarin de grond was vervuild?

Ja de gemeente was hiervan op de hoogte, dit is opgenomen in de akte van levering.

a. Zijn er documenten die de hoogte van vervuiling aangeeft en wilt u die delen met uw Raad?

Ja zie antwoord onder 3. De meest recente rapportage van 22 november 2019 treft u bijgaand aan.

5 Is er een kostenraming gemaakt voor het verwijderen van de grond en is daar met het aankoop bedrag rekening gehouden?

Er is destijds inderdaad een raming gemaakt van de te verwachten saneringskosten ten bedrage van € 326.000,-- wat er toe heeft geleid dat de oorspronkelijk overeengekomen koopsom is verlaagd.

6 Wat is de rol van de Provincie in dit verhaal?

Bij de aankoop heeft de provincie destijds geen rol gespeeld. Onlangs is bij akte van levering d.d. 22 april 2020 een deel van het voormalige Zalo terrein (ter grootte van 5618 m2) verkocht aan de provincie Overijssel ten behoeve van de aanleg van een rotonde door de provincie Overijssel op de kruising Oude Deventerweg/ Oldenzaalsestraat. Voorafgaand aan de juridische levering heeft in november 2019 een actualiserend bodemonderzoek plaatsgevonden dat ook aan de provincie Overijssel ter hand is gesteld. Het risico van de vervuiling/sanering van de grond(5618 m2) is bij levering overgegaan naar de provincie Overijssel. Ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden door de provincie is vervolgens toch een nadere vorm van ernstige bodemverontreiniging(2 spots met verhoogde gehalten lood, zink, pak en minerale olie) aangetroffen die de provincie vervolgens tijdelijk heeft opgeslagen op gemeentegrond (deel v.m. houtzagerij dat bij gemeente in eigendom is gebleven).

7 Wat gaat er met de grond gebeuren, wordt het gesaneerd, wat zijn de kosten hiervan?

Dit depot zal zo spoedig mogelijk worden afgevoerd door de provincie Overijssel naar een erkende verwerker. De kosten zijn voor de Provincie Overijssel.

Of is de bedoeling dat er een 3^e spotterheuvel wordt opgeworpen op het voormalig vliegveld?

Nee hier is geen sprake van.

8 Is de raad in het verleden al eens geïnformeerd over het terrein van de vroegere houtzagerij, zo nee waarom niet?

De bevoegdheid tot aankoop lag bij het college van Burgemeester en Wethouders en viel binnen het door de Raad op 20 december 2004 beschikbaar gestelde krediet voor strategische aankopen. Tevens paste deze aankoop binnen het destijds door de Raad in 2007 vastgestelde nota Strategische aankopen (inmiddels niet meer vigerend) . Wat betreft de verantwoording van dit soort aankopen was in de nota vastgelegd dat dit jaarlijks achteraf zou plaatsvinden via de vaststelling van het MPG Grondbedrijf. Bij het vaststellen van het MPG 2009 (jaarrekening 2008) is de aankoop van het Zalo terrein opgenomen in complex Overige gronden (het voormalige CVG) en maakte bij raadsbesluit onderdeel uit van de vaststelling van het MPG.

Enschede, 15 september 2020

Burgemeester en Wethouders van Enschede,

de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

dr. G.O. van Veldhuizen